

ROBA DVOJNE NAMJENE

Roba s dvojnou namjenom je roba, uključujući softver i tehnologiju, koja se može koristiti kako u civilne, tako i u vojne svrhe, te roba koja može biti iskorištena u neeksplozivne svrhe, ali i koja na bilo koji način može pomoći u proizvodnji nuklearnog oružja ili drugih nuklearnih eksplozivnih naprava.

Nadzor izvoza robe i tehnologije s dvojnou namjenom važan je u borbi protiv terorizma i provodi se radi sprječavanja širenja oružja za masovno uništenje te zloupotrebe takve opreme ili tehnologije.

1. PROPISI

- Zakon o kontroli vanjsko trgovinskog prometa roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 53/16)
Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prelaza za promet naoružanja i vojne opreme, opasnih, eksplozivnih i radioaktivnih materija i sredstava dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 89/06, 48/08, 35/13 i 61/15)
- Lista roba dvojne namjene ("Službeni glasnik BiH", broj 65/19)
- Odluka o određivanju međunarodnih graničnih prijelaza za prijevoz oružja i vojne opreme opasnih eksplozivnih i radioaktivnih materija i robe dvojne namjene („Službeni glasnik BiH“, broj 70/23 (ažurirano 18.05.2026. godine)

2. ZAKON O KONTROLI VANJSKOTRGOVINSKOG PROMETA ROBA DVOJNE NAMJENE

Zakonom o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene propisuju se uslovi za izvoz, brokering i provoz robe dvojne namjene, pružanje usluga tehničke pomoći u vezi s robom dvojne namjene, izdavanje međunarodnog uvoznog certifikata i potvrde o prijemu robe dvojne namjene te se utvrđuju nadležni organi za izdavanje isprava i provođenje nadzora u vezi s robom dvojne namjene.

Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH izdaje sljedeće isprave:

- a) Dozvolu za izvoz robe dvojne namjene,
- b) Dozvolu za provoz robe dvojne namjene,
- c) Dozvolu za pružanje brokerskih usluga s robom dvojne namjene,
- d) Dozvolu za pružanje tehničke pomoći s robom dvojne namjene,
- e) Međunarodni uvozni certifikat za robe dvojne namjene,
- f) Potvrdu o prijemu robe dvojne namjene.

Postoji tri vrsta dozvola za izvoz robe dvojne namjene: individualna, globalna i opšta.

Zahtjev za Međunarodni uvozni certifikat se obavezno podnosi ukoliko se radi o hemikalijama, radioaktivnim supstancama, eksplozivnim supstancama ili drugoj robi koja ima opasna svojstva, a čije je korištenje uređeno posebnim zakonskim propisima. Uz zahtjev se obavezno podnosi dokument nadležnog organa kojim se odobrava nabavka, upotreba ili skladištenje takve vrste robe.

3. LISTA ROBA DVOJNE NAMJENE

Lista implementira kontrolu roba dvojne upotrebe, o kojoj je postignuta međunarodna saglasnost, uključujući Aranžman iz Wassenaara, Režim kontrole tehnologije projektila

(MTCR), Grupu nuklearnih snabdjevanja (NSG), Australijsku grupu i Konvenciju o hemijskom oružju (CWC). Lista je prevod Liste roba dvojne namjene Evropske unije.

EU pripremila je i korelacijsku tabelu između tarifnih brojeva i oznaka robe dvojne namjene.

Korelacijska tabela

4. NADLEŽNOST CARINE

Na osnovu Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene nadležni organi UIO vrše nadzor i prihvataju prijavu za izvoz ili provoz robe dvojne namjene samo u slučaju da deklarant podnese propisanu dozvolu. Obavezno se kontroliše usklađenost robe s podnesenom ispravom.

O svakom kršenju Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene UIO je dužna putem nadležnih organizacionih jedinica obavijestiti Ministarstvo spoljne trgovine i ekonomskih odnosa BiH.

Nadležni organi UIO u slučaju onemogućavanja provođenja nadzora u skladu sa Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene izdaju prekršajni nalog.

U slučaju pokušaja vanjskotrgovinskog prometa sa robama dvojne namjene bez odgovarajućih isprava primjenjuje se odredbe Zakona o carinskoj politici BiH, Zakona o carinskim prekršajima ili Krivičnog zakona BiH.

5. KONTAKT

Za detaljnije informacije u vezi vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene možete se obratiti Glavnoj kancelariji UIO, Sektor za carine, Odsjek za zaštitu intelektualne svojine, zabrana i ograničenja.